

«Κανείς δὲν θαυμάζει περισσότερο ἀπὸ ἐμὲ τὰ μεγάλα προσόντα τοῦ κ. Βενιζέλου, τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ πατριωτισμὸν καὶ τὴν ἐμφρονα αὐτοῦ σύνεσιν».

Φεβρουάριος 1911

GASTON DOUMERGUE
Πρόην Πρωθυπουργὸς καὶ Γερουσιαστὴς τῆς Γαλλίας

«Χωρὶς τὸν Βενιζέλον, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ πρῶτος πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, ὁ Ἕλληνας λαὸς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπωφεληθῆ τῶν προσπαθειῶν του καὶ τῆς ἀπειροῦ ἐπιθυμίας του ὅπως ἐξέλητο τοῦ πολιτικοῦ βορβόρου, ὅστις εἶχε ἐπακολουθήσει τὴν ἥτταν τοῦ 1897».

Φεβρουάριος 1911

ANDRÉ CHERADAME
Συγγραφεὺς διεθνoῦς πολιτικοῦ ἔργου

«Θεωρῶ τὸν κ. Βενιζέλον ὡς ἓνα γεννημένον πολιτικὸν ἄνδρα καὶ διπλωμάτην. Τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἔχει ἰδίως τὴν μεγάλην τέχνην τοῦ νὰ ἡξεύρη νὰ ὑπομένῃ, ἔπειτα νὰ δράττεται τῆς καταλλήλου στιγμῆς, νὰ κατανοῇ πότε ἡ ὑπομονὴ ὑπῆρξεν ἀρκετῆ».

Μάιος 1912

KOMHES ERNEST REVENTLOW
Διευθ. τῆς «Deutsche Tageszeitung» τοῦ Βερολίνου

«Λαβὼν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἴδω τὸν κ. Βενιζέλον κατεπλάγην ἀπὸ τὴν εὐρύτητα καὶ σταθερότητα τῶν σκέψεῶν του, τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ πνεύματος τὴν ἐν αὐτῷ ἐνυπάρχουσαν».

Μάιος 1912

A. RIBOT
Πρόην πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας

«Ἀντιθέτως πρὸς τὸν Θησέα μεταβάντα ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Κρήτην διὰ νὰ φονεῦσῃ τὸν Μινώταυρον, ὁ Βενιζέλος ἔφθασεν ἐκ Κρήτης εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν χώραν ἀπὸ τέρατος οὐχὶ ὀλιγότερον ὀλεθροῦ — τοῦ παλαιοκομματισμοῦ».

(Figaro, Ἰαν. 1911).

«Τόσον ἡ ἀρχαία ὅσον καὶ ἡ νεωτέρα ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶνε ἐπιρροεῖς εἰς τὸ νὰ ζηλοτυποῦν τοὺς μεγάλους ἄνδρας των καὶ ἔγω μερικὰς ὑποψίας ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος δὲν ἀνταμείβεται ποτὲ μὲ τὴν αὐτὴν τελείαν εὐλικρίνειαν, ἡ ὁποία ἐπάγεται ἐπιτυχίας ἐπὶ τῶν μεγάλων σχεδίων».

»Θὰ ἦτο μέγα κέρδος διὰ τὴν Ἑλληνικὴν πολιτικὴν ἂν ὁ κ. Βενιζέλος ἠδύνατο νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὅλας τὰς διπλωματικὰς διαπραγματεύσεις αὐτὸς μόνος του διὰ συνεχῶν ἐπισκέψεων εἰς τὰς πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης».

Ἰούλιος 1912

ALLEN UFWARD
Συγγραφεὺς περὶ Ἀνατ. Εὐρώπης

«Ἡ πανίσχυρος βουλευτοκρατία ἐβασίλευε, μὴ φροντίζουσα παρὰ διὰ τὰς προσωπικὰς ὑποθέσεις. Αὕτη ὠδήγησε τὴν χώραν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἐπανάστασιν».

»Τότε ἡ Κρήτη ἀπελπισ ἀπέστειλεν ἐν τῶν τέκνων τῆς, τὸ πλέον θαυμασιώτερον προικισμένον, τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον, διὰ νὰ σώσῃ τὴν μητέρα Πατρίδα».

Αὐγουστος 1912

BLADAN ΓΕΩΡΓΕΒΙΤΣ
Πρόην Πρωθυπουργὸς τῆς Σερβίας

«Ὁ κ. Βενιζέλος εἶνε εἰς τῶν διαπρεπεστέρων ἀνδρῶν τοῦ Βαλκανικοῦ κόσμου. Ἡ Ἑλλὰς ἐπανεῦρε ἓναν Ὀδυσσεά».

Ἰανουάριος 1913

G. HANOTAUX
Πρόην ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας

«Ὁ μέγας πρωθυπουργός, ὅστις εἰς διάστημα τριετίας μετέβαλεν ἓνα λαὸν ἀπηγοητευμένον εἰς ἓν ἔθνος γενναῖον, νικηφόρον, κυρίαρχον πλέον τώρα τῶν τυχῶν του, εἶνε εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας, τῆς διανοίας καὶ τοῦ ταλάντου».

»Τὸ συνολικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα εἶνε εὐρύ, ὡς ἡ Ἑλληνικὴ Ἰδέα. Εἶνε ἡ νόμιμος διεκδίκησις ὅλης τῆς οὐσιαστικῆς καὶ πνευματικῆς κυριαρχίας, ἡ ὁποία ἀφῆρθη ἀπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ μιᾶς κατακτῆσεως κτηνώδους, καθ' ἣν ἡ βία κατέπνιξε τὸ δίκαιον».

Ἰανουάριος 1913

GASTON DESCHAMPS
Γάλλος λογογράφος καὶ καθηγητὴς

«... Ἡ ἰθύνουσα τὴν πολιτείαν μου κεντρικὴ ἀρχὴ εἶνε ὅτι ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ ὀφείλει νὰ ἔχῃ γνώμονα πάσης αὐτοῦ πράξεως τὸ κοινὸν συμφέρον, εἰς ὃ νὰ ὑποτάσῃ ἄνευ τινὸς ἐνδοιασμοῦ τὸ τε συμφέρον τοῦ κόμματος, εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ τὸ τῶν μελῶν τοῦ κόμματος τούτου, ὅτι ὀφείλει νὰ ἔχῃ πάντοτε τὸ θάρρος τῶν γνωμῶν του οὐδέποτε θυσιάζων ταύτας διὰ νὰ γίνεταί ἀρεστός πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω, ὅτι πρὸς τὴν ἐξουσίαν πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ οὐχὶ ὡς πρὸς σκοπὸν ἀλλὰ ὡς μέσον πρὸς ἐπιτυχίαν ἄλλου ὑψηλοτέρου σκοποῦ, μηδέποτε σπεύδων πρὸς τὴν ἀνάληψιν τῆς Ἀρχῆς, ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ τοῦτο ἐπὶ θυσίᾳ μικρᾷ ἢ μεγάλῃ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ» μηδέποτε διστάζων νὰ ἀπορρίπτῃ αὐτὴν ἂν ἡ διατήρησις αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἐξαγορασθῆ διὰ θυσίας τοῦ προγράμματος πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ὁποίου ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ».

(Ἐκ τοῦ ἐν τῇ Πλατεῖᾳ Συντάγματος τὴν 6 Σ/βρίου 1910 ἐκφωνηθέντος λόγου).

«Ὁ κ. Βενιζέλος εῦρε τὴν Ἑλλάδα φερομένην πρὸς τὴν ἀναρχίαν. Οὗτος ἀνεγέννησε τὴν χώραν. Ἡ ἱστορία θὰ εἴπῃ περὶ αὐτοῦ ὅτι ὑπῆρξεν ὁ Καβὸρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

Μάρτιος 1913

JOSEPH REINACH
Βουλευτὴς καὶ μέγας συγγραφεὺς

«Συλλογίζεται κανεὶς τί θὰ ἀπεγίνετο ἡ ὠραία καὶ κλασσικὴ αὕτη χώρα ἄνευ τῆς ὑπερόχου δράσεως τοῦ κ. Βενιζέλου, καθὼς συλλογίζεται τις τί θὰ ἦσαν ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γερμανία σήμερον ἄνευ τῆς σχεδὸν οὐρανοπέμπτου ἐπεμβάσεως τοῦ Καβὸρ καὶ τοῦ Βίσμαρκ».

Ἀπρίλιος 1913

T. D. DJUVARA
Πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας ἐν Βρυξέλλαις

«Ὁ κ. Βενιζέλος εἶνε πρώτης τάξεως πολιτικὸς ἀνὴρ, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλλὰς ἠτύχησε νὰ εῦρη εἰς μίαν περιόδον κρίσιμον δι' αὐτήν».

Μάιος 1913

E. VENOSTA
Πρόην Πρωθυπουργὸς Ἰταλίας

«Τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Βενιζέλου εἶνε, ἐν Εὐρώπῃ, παγκοίνως σεβαστόν. Ὁ σεβασμὸς οὗτος κυμαίνεται εἰς ἀποχρώσεις μιᾶς ἰδιαζούσης ἀγάπης παρ' ἐκείνοις μεταξὺ τῶν ὁποίων εἴμεθα καὶ ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν ἠκολούθησαν τὰς ὑπομονητικὰς αὐτοῦ προσπαθείας καὶ οἵτινες ἐπανευρίσκουν παρὰ τῷ Ἑλληνι πρωθυπουργῷ τὰς δυνατὰς ἀρετὰς τὰς ὁποίας ἔμαθον νὰ ἐκτιμῶσι παρὰ τῷ leader τῆς Κρητικῆς ἀπελευθερώσεως».

Μάιος 1913

ANDRÉ TARDIEU
Βουλευτὴς Βερσαλλιών

«Ὁ κ. Βενιζέλος κατάρθωσε νὰ συναγάγῃ, ἀπὸ τὴν μεγάλην κρίσιν τὴν ὁποίαν διήλθομεν, τὰ μεγαλύτερα ὀφέλη τὰ ὁποία ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνισμόν».

»Δὲν ἐπετεύχθη, ἀληθῶς, ἀκόμη ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἐθνικοῦ οὐνεῖρου. Ἀλλὰ μήπως ἡ Ρώμη ἰδρῦθη εἰς διάστημα μιᾶς ἡμέρας;»

Ἰούλιος 1913

M. BEZINITE
Πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας ἐν Παρισίοις

«Ἄν κρίνῃ τις τὴν ἀξίαν ἐνὸς ἀνδρὸς ἀπὸ τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας ὄφειλεν ἢ ὀφείλει νὰ ὑπερπηδήσῃ, δικαίως θὰ σχηματίσῃ τὴν μεγαλυτέραν ιδέαν διὰ τὸν κ. Βενιζέλον».

»Διήλθεν, αὐτὸς ποῦ δὲν εἶχεν ἰδικόν του κόμμα, διὰ μέσου ὄλων τῶν ἀλληλοσπαρασσόμενων κομμάτων καὶ ἐδημιούργησεν ὑπεράνω ὄλων τὸ **Κόμμα τοῦ Ἐθνικοῦ Μεγαλείου**».

Ἰούλιος 1913

EDOUARD DRIault
Συγγραφεὺς τοῦ Ἀνατ. ζητήματος

«... Ἐπέτυχεν ὅπως σὰς δόσῃ μίαν πολιτικὴν ἀληθῶς ἐθνικὴν, ἣτις ἐπεσφραγίσθη ἤδη διὰ σημαντικῶν ἐπιτυχιῶν, ἐπιτροπουσῶν τὴν πρόρρησιν καὶ ἄλλων τοιούτων καὶ θεωρεῖται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὡς ὁ ἀρμοδιώτερος τῶν πολιτικῶν σας ἀνδρῶν, ὅπως λύσῃ διὰ τῆς συμβιβαστικῆς πολιτικῆς τὰ προβλήματα, ἅτινα μένουν ἀκόμη ἄλυτα ἐν τῇ Βαλκανικῇ».

Αὐγουστος 1913

ΣΤΕΦΕΝ ΠΙΣΣΩΝ
Ἰπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας

«Ὁ κ. Βενιζέλος δὲν εἶνε μόνον μία μεγάλη προσωπικότης, εἶνε τὸ medium, διὰ τοῦ ὁποίου δοῦν ἡ ἰδέα μιᾶς μεγάλης Πατρίδος ἠνωμένη με τὸν Ἔρωτα τῆς Ἐλευθερίας».

Σεπτέμβριος 1913

Ἰπουργός τῆς Παιδείας καὶ πληρεξούσιος τῆς Ρουμανίας ἐν τῇ συνδιασκέψει τοῦ Βουκουρεστίου.

«Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, ὁ στρατιώτης πολιτευτὴς, δικαίως δύναται νὰ ἀποκληθῆ ὁ θεμελιωτὴς τῆς Νέας Ἑλλάδος».

Ὀκτώβριος 1913

FREDERICK W. FORD
Ἀμερικανὸς δημοσιολόγος

«Ἀπὸ τὰ ἔργα του φαίνεται ὁ ἄνθρωπος».

Ἰούλιος 1914

ROBERTOS ΓΚΑΛΛΙ
Ἰταλὸς Βουλευτὴς